

26. januar 2016

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

Naalakkersuisut apeqqutit imminut toquttarnerup pinaveersaartinnissaa pillugu.

- 1. Naalakkersuisut nassuerutiginerlugu maannakkut imminut toquttarneq pillugu pinaveersaartitsineq iluaqutaasimanngitsoq aamma Naalakkersuisut tamatuma kingunera-nik pilersaarummik nutarterinissartik suliarissamaarnerlugu?**
- 2. Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu iluarisimaarneqarnerluni oqarasuaatikkut siunnersuisarfiup Attavik 146 -p ('Imminut toquttarneq pinaveersimatinniarlugu sia-nerfigineqarsinnaasoq) ullup unnuallu ingerlanerani taamaallaat akunnerni marlunni ammasarnera aamma suna pissutaava Naalakkersuisut ammasarnerup sivitsornissaa-nut iliuseqarsimannginnerannut?**
- 3. Naalakkersuisut imminut toquttarnerup pinaveersaartinnissaanut nutaanik isumas-sarsinikuunerlutik?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Tungavilersuut

Imminut toquttarnerup pinaveersaartinnissaanut Kalaallit Nunaanni pilersaarusoqqaarpoq 2005-mi. Taanna 2013-mi malitseqartinneqarpoq maannakkut pilersaarutaasumik, atuuttussamillu 2019 tikillugu.

Tabelimi ataaniittumi takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni ukiumut qassit imminut toqt-tarsimanersut piffissami 2005-miit, tassa perngaammik pinaveersaartitsinerlutik pilersaarusi-or-nitsinniik ullumimut.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
50	57	37	36	37	62	54	29	43	44	37	47

Takuneqarsinnaasutut ukiumiik ukiumut imminut toquttartut amerlassusaat nikerarpoq. Piffisami pineqartumi imminut toquttut ikinnerpaagamik 29-iusimapput amerlanerpaagamillu 62-iullutik. Ukiut siulliit arfinillit ingerlanerini imminut toquttartut agguaqatigiisillugu amerlassusaat ukiut kingulliit arfinillit ingerlanerini imminut toquttartut amerlassusaannut naleqqersuukkutsigit ikileriaallalaarsimapput. Ukiut siulliit arfinillit ingerlanerini agguaqatigiisillugu imminut toquussimasut amerlassusaat 46,5-iusimapput ukiullu kingulliit arfinillit ingerlanerini 42,5 -iullutik.

Ikileriaalli annikippoq aamma Kalaallit Nunaanni inuttussutsimut naleqqersuukkaanni imminut toquttartut nunarsuup sinneranut naleqqiullugu suli amerlanerpaapput.

Ukioq kingulleq inuit 47-t Kalaallit Nunaanni imminut toqupput. Tassa inuit 100.000-iungaangata 84 -t missaat. Taakkulu WHO naapertorlugu pisortatigoortumik amerlanerpaat tullinik imminut toquffiusimasumut naleqqiullugu marloriaatigajaapput, tassa Guyanami, inuit 100.000-iungaangata inuit 44-t imminut toquttarfigisaanni.

Maannakkut imminut toquttarnerup pinaveersaartinnissaanut pilersaarut oqatigineqareersutut 2019-p tungaanut ingerlasussaavoq. Kisitsisilli takutereerpaat: Pinaveersaartitsinermut pilersaarut iluaqutaasimangitsoq. Tamakkiisuunngitsumik - ajorpoq! Piffissanngorpoq eqqarsaatigissallugu, qanoq naleqqussarneqarsinnaanersoq - qanoq iliorluta pitsanngorsaasinnaanersugut. Ukiut pingasut utaqqinissarput pisariaqanngilaq.

Eqqarsaatigineqarsinnaasut ajornanngitsunnguit ilagaat, ilumut naammannersoq ateq taaqqaanngikkaluarlugu oqarasuaatikkut siunnersuisarfiup Attavik 146-p unnukkut akunnerni marluinnarni ammasarnera naammannersoq.

Parteeqatima § 37 naapertorlugu apeqqutaanut¹ akissuteqarlutik Naalakkersuisut september 2015-mi oqarput, Naalakkersuisut peqqinnissaq pillugu pilersaarutaanut 2014-meersumut atatilugu peqqinnissaqarfiup ilaatigut Attavik 146-mut 2013-mi 2014-milu sianertarsimanerit misisorlugit aallartissimagaat. Misissuineq 2015-mi decembarimi naammassineqassagatinneqarpoq, tamatumalu kingorna isummerfigineqarumaartoq tunngavissaqarnersoq oqarasuaatikkut saaffiginnittarfiup ammasarnerisa sivitsorneqarnissaa.

Ukiut ataatsip inuillu 50-ngajaat imminut toqoreersullu imminut toqunnissaq pinaveersaartinniarlugu oqarasuaatikkut sianerfigineqarsinnaasoq suli ammasarpoq nalunaaqutaq unnukkut arfi-neq-marluk qulingiluallu akornanni. Ilumut naammappa? Isumaqarpunga immikkoortumi nutaamik eqqarsartariaqartugut - ilumoorsinnaanngilaq pinaveersaartitsineq eqqarsaatigalugu anertunerusumik iliuuseqartoqarsinnaanngimmat, inuttussuseq tunngavigalugu nunarsuarmi imminut toquttartut amerlanersaat nunatsinni pisorallartillugit.

Apeqqutit akeqqakka ullut suliffiit naliginnaasut qulit iluanni.

---

¹ § 37 spørgsmål nr. 227/2015